

APSTIPRINĀTS
Valsts SIA “Šampētera nams”
valdes locekle Inese Muhka
2023. gada 31. martā

**Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Šampētera nams”
Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politika**

RĪGA
2023. gads

1. IEVADS UN MĒRĶIS

1. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Šampētera nams” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) **Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politikas** (turpmāk – Politika) mērķis ir nepieļaut koruptīvas darbības un interešu konflikta situācijas, kā arī nodrošināt korupcijas un interešu konflikta risku, reputācijas risku mazināšanu un novēršanu Kapitālsabiedrībā.
2. Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politika ir viens no Kapitālsabiedrības kopējās atbilstības nodrošināšanas politikas elementiem. Politika un to atbalstoša pārvaldības sistēma palīdz Kapitālsabiedrībsm novērst vai mazināt izdevumus, riskus un zaudējumus, ko var radīt iesaistīšanās kukuļošanā, sekmē uzticēšanos un pārliecību biznesa darījumos un stiprina reputāciju.
3. Politika ir saistoša Kapitālsabiedrības valdes loceklim un tās darbiniekiem.
4. Politika izstrādāta, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, likumu “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, Ministru kabineta noteikumus par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā un citus dokumentus, kas nosaka darbības un attīstības virzienus korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumos.
5. Kapitālsabiedrība nodrošina efektīvus un lietderīgus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas pasākumus.
6. Kapitālsabiedrība publisko šo Politiku Kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē.
7. Nodrošinot darbības atklātību, Kapitālsabiedrība ik gadu Kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē publisko informāciju par veiktajiem ikgadējiem pasākumiem korupcijas un interešu konflikta riska mazināšanai un novēršanai.

2. TERMINI

8. Politikā lietotie termini:

Atbildīgais darbinieks – Kapitālsabiedrības darbinieks, kurš atbild par pretkorupcijas atbilstības nodrošināšanu, korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldības sistēmas darbību Kapitālsabiedrībā, un kuram ir piešķirtas attiecīgas pilnvaras.

Struktūrvienības vadītājs – Kapitālsabiedrības pastāvīgās struktūrvienības vadītājs.

Darbinieks – jebkura Kapitālsabiedrībā nodarbināta fiziska persona, tajā skaitā arī darbinieks, kuram noteikts valsts amatpersonas statuss.

Valsts amatpersona – persona, kura ieņem valdes locekļa amatu vai citu ar likumu “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktu amatu. Par valsts amatpersonu uzskatāms arī Kapitālsabiedrības darbinieks, kurš uz laiku pilda valsts amatpersonas amata pienākumus.

Korupcija – kukuļošana vai jebkura cita personas rīcība, kas vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.

Koruptīva darbība – kukuļošana, prettiesiska labuma došana vai pieņemšana, komerciāla uzpirkšana, amata vai dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, izspiešana, krāpšana, neatļautu maksājumu izprasīšana, izšķērdēšana, lēmumu pieņemšana personiskās interesēs, nelikumīga darbība labuma devēja vai jebkuras citas personas interesēs, neatļautu dāvanu pieņemšana, rīcība ar Kapitālsabiedrības mantu personīgās interesēs, citas darbības, kuras vērtējamās kā apdraudējums Kapitālsabiedrības darbības tiesiskumam un interesēm.

Korupcijas un interešu konflikta risks – varbūtība, ka persona, kurai uzticēta vara vai atbildība noteiktu pilnvaru ietvaros, ar nodomu vai bez nodoma rīkosies savu vai citas personas materiālo interešu labā, gūstot sev vai nodrošinot citiem nepienākošos labumus un/vai nodarot kaitējumu Kapitālsabiedrībsm.

Korupcijas novēršana – rīcība, kas vērsta uz koruptīvu darbību iespēju sašaurināšanu un veicina Kapitālsabiedrības Darbinieku godprātīgu attieksmi pret darba pienākumiem, tādējādi mazinot korupcijas un interešu konflikta risku līmeni vai arī izskaužot tā rašanās iespējas nākotnē.

9. **Citi šajā Politikā lietotie termini** ir skaidrojami atbilstoši tam, kā tie ir definēti likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un Ministru kabineta noteikumos par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā un uz to pamata izdotajās Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadlīnijās.

3. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

10. Kapitālsabiedrība īsteno Politiku saskaņā ar tai saistošo normatīvo aktu prasībām, lai nodrošinātu korupcijas un interešu konflikta riska savlaicīgu identificēšanu, novēršanu, kontroles pasākumu īstenošanu un uzraudzību.
11. Kapitālsabiedrība savā darbībā nepieļauj korupciju un interešu konflikta situācijas, kā arī sagaida līdzvērtīgu attieksmi un uzvedību no saviem Darbiniekiem, klientiem un darījuma partneriem.
12. Kapitālsabiedrības valdes loceklim un Darbiniekiem ir aizliegts pieņemt, pieprasīt, piedāvāt vai sniegt kukuļus, būt par starpniekiem vai kā citādi iesaistītiem kukuļošanā pašas personas, personas radnieku vai citu personu interesēs. Kapitālsabiedrības valdes loceklis un Darbinieki, veicot savus amata pienākumus, nepieļauj interešu konflikta situācijas un ētikas normu pārkāpumus savā darbībā.
13. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbinieki lēmumus pieņem vienīgi ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, sev piešķirtā pilnvarojuma apjomā Kapitālsabiedrības interesēs, nodrošinot Kapitālsabiedrības likumīgu un godprātīgu darbību.
14. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbinieki neizmanto Kapitālsabiedrības resursus privāto vai politisko interešu risināšanai, personiska labuma vai citu personu labuma gūšanai.
15. Kapitālsabiedrības valdes loceklim, Darbiniekiem ir aizliegts prettiesiski izpaust vai izmantot informāciju, kas tiem ir pieejama pienākumu pildīšanas laikā, mērķiem, kas nav saistīti ar pienākumu veikšanu vai konkrētu uzdevumu pildīšanu.
16. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbinieki neveic darbības, kas var negatīvi ietekmēt vai nodarīt kaitējumu Kapitālsabiedrības reputācijai.
17. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbinieki atsakās no tādu pienākumu veikšanas un lēmumu pieņemšanas, kas saistīti ar viņa, viņa radnieku, darījumu vai politisko partneru personiskajām vai mantiskajām interesēm.
18. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbinieki ievēro likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktos ierobežojumus un aizliegumus valsts amatpersonām, tajā skaitā neiesaistās komercdarbībā, kas var izraisīt interešu konfliktu. Pildot amata pienākumus, Kapitālsabiedrības valdes loceklis un Valsts amatpersonas rīkojas minētajā likumā noteikto pienākumu un tiesību interešu konflikta novēršanā ietvaros.
19. Jebkura interešu konflikta gadījumā, neatkarīgi no tā izpausmes veida (reāls¹, iespējams² vai šķietams³), Darbiniekam ir pienākums sniegt informāciju Kapitālsabiedrības noteiktajā kārtībā. Ja Valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām vai iespējamiem korupcijas gadījumiem, tā informē Kapitālsabiedrības kapitāla daļu turētāja pārstāvi vai Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuru.
20. Valsts amatpersonai ir pienākums nepieļaut amatu savienošanu, kas aizliegta ar normatīvajiem aktiem, kā arī, ja tā var radīt aizdomas par iespējamiem, šķietamiem vai faktiskiem interešu konfliktiem. Valsts amatpersonai pašai ir pienākums izvērtēt likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” vai citos normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus un aizliegumus valsts amatpersonām.

¹ Persona faktiski atrodas interešu konflikta situācijā, t.i., privātas intereses ietekmē personas lēmumus un rīcību, veicot amata pienākumus, vai amata pienākumu veikšana ietekmē privātas intereses.

² Situācija, kad reāls interešu konflikts konkrētajā brīdī nav vēl iestājies, bet ir ticams, ka nākotnē tas varētu iestāties.

³ Situācija, kad no malas šķiet vai varētu šķist, ka persona atrodas interešu konfliktā. Rodas vai varētu rasties iespaids, ka persona nevarēs objektīvi pieņemt lēmumu vai godprātīgi veikt savus amata pienākumus.

21. Kapitālsabiedrības valdes loceklis, Darbiniekiem, pildot savus amata pienākumus, ir aizliegts pieprasīt vai pieņemt no fiziskās vai juridiskās personas ziedojumus un/vai dāvanas⁴, kā pamudinājumu vai atlīdzību, ja tās saistītas ar darba pienākumu pildīšanu un var ietekmēt lēmuma pieņemšanu attiecībā uz šo personu, vai radīt šaubas par kāda darba pienākuma izpildes, vai Kapitālsabiedrības darbības objektivitāti. Par ikvienu dāvanas piedāvājuma vai dāvanas saņemšanas faktu Darbiniekam ir pienākums paziņot tiešajam vadītājam, bet valdes loceklis paziņot kapitāla daļu turētāja pārstāvim.
22. Valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus un ārpus amata pienākumu pildīšanas, ir atļauts pieņemt dāvanas vai ziedojumus, ievērojot likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktos speciālos dāvanu pieņemšanas ierobežojumus vai ziedojumu pieņemšanas ierobežojumus un kārtību.
23. Kapitālsabiedrības valdes loceklis un Darbinieki nav tiesīgi veikt ziedojumus vai pasniegt dāvanas veidā, kas var radīt aizdomas, ka tās ir veikusi Kapitālsabiedrība.

4. IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA

24. Kapitālsabiedrības valdes loceklis nodrošina, ka tiek izveidota iekšējā kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai, kura:
 - 24.1. ir iedarbīga, lietderīga un ekonomiska, vērsta uz Kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanu, efektīvi izmantojot pieejamos resursus;
 - 24.2. nodrošina procedūru nepilnību un Darbinieku pieļauto pārkāpumu savlaicīgu identificēšanu un novēršanu;
 - 24.3. nodrošina informācijas (datu) aizsardzību pret prettiesisku rīcību ar to, tajā skaitā pret neatļautu tās izpaušanu.
25. Lai nodrošinātu Kapitālsabiedrības iekšējās kontroles sistēmas darbību, tiek:
 - 25.1. izveidota iekšējā kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu;
 - 25.2. identificēti, analizēti, novērtēti un regulāri pārskatīti korupcijas un interešu konflikta riski;
 - 25.3. mazināti vai novērsti iespējamie korupcijas un interešu konflikta riski, nosakot, ieviešot un īstenojot pamatotus, izpildāmus un samērīgus pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai, ar nolūku novērst vai atklāt kukuļošanu un attiecīgi reaģēt;
 - 25.4. uzraudzīta noteikto pasākumu korupcijas un interešu konflikta risku novēršanai izpilde;
 - 25.5. izvērtēta noteikto korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas pasākumu efektivitāte un lietderība;
 - 25.6. īstenota informācijas aprīte un komunikācija par korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu;
 - 25.7. veikta darbinieku izglītošana par korupcijas un interešu konflikta jautājumiem;
 - 25.8. veikta iekšējās kontroles sistēmas uzraudzība korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai;
 - 25.9. noteikti valsts amatpersonu amati Kapitālsabiedrībā, atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4. panta otrajā daļā noteiktajiem amata pienākumiem un pilnvarām.

5. IEKŠĒJĀS KONTROLES VIDE

26. Lai nodrošinātu iekšējās kontroles vides izveidošanu, Kapitālsabiedrībā ir noteikta vienota kārtība, kādā tiek nodrošināts un veikts korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldības process, kas paredz regulāru korupcijas un interešu konflikta risku identificēšanu, novērtēšanu, prioritāšu noteikšanu, rīcības korupcijas un interešu konflikta risku novēršanai vai mazināšanai plānošanu,

⁴ Termins "Dāvana" un labumi, kas nav uzskatāmi par dāvanām skatāms likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" pie vispārīgajiem dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem.

korupcijas un interešu konflikta risku mazināšanas pasākumu pārskatīšanu un korupcijas un interešu konflikta risku mazināšanas pasākumu rezultātu novērtēšanu.

27. Korupcijas un interešu konflikta riska identificēšana, tā vērtības līmeņa un prioritāšu noteikšana un riska pārvērtēšanas process, tiek veikts atbilstoši Kapitālsabiedrības valdes locekļa noteiktajai un apstiprinātai kārtībai, kādā Kapitālsabiedrībā nodrošina un veic risku pārvaldības procesu korupcijas un interešu konflikta novēršanas jomā.
28. Kapitālsabiedrībā ir noteikti korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas vai mazināšanas pasākumu plānošanas pamatprincipi.

6. SAISTĪTIE IEKŠĒJIE NORMATĪVIE AKTI

29. Kapitālsabiedrībā ar iekšējiem normatīvajiem aktiem ir noteikta:
 - 29.1. kārtība, kādā Darbiniekam ir jārikojas gadījumos, lai ziņotu par iespējamām pārkāpumiem (t.sk., iespējamām koruptīvām darbībām), ietverot pasākumus, kas nodrošina ziņotāja anonimitāti un aizsardzību. Kapitālsabiedrībā ir izveidota caurskatāma un viegli pieejama iekšējā trauksmes celšanas sistēma, nodrošinot darbiniekiem iespēju droši ziņot par iespējamām pārkāpumiem Kapitālsabiedrībā, saņemot atbilstošu aizsardzību, lai veicinātu likumīgu, godprātīgu un atklātu Kapitālsabiedrības darbību;
 - 29.2. kārtība, kādā Darbinieks paziņo par savu vai cita Darbinieka atrašanos interešu konflikta situācijā un kārtība, kādā interešu konflikta situācijā esoša Darbinieka funkcijas nodod izpildei citam Darbiniekam;
 - 29.3. kārtība, kādā tiek iesniegti un izvērtēti Valsts amatpersonu iesniegumi amatu savienošanai, izsniegtas atļaujas amatu savienošanai, un tiek veikta izsniegto amatu savienošanas atļauju pārvērtēšana;
 - 29.4. kārtība, kādā tiek iesniegti un izvērtēti Darbinieku, kuri nav Valsts amatpersonas, iesniegumi blakusdarba veikšanai, izsniegtas atļaujas blakus darba veikšanai, ietverot šādu nosacījumu darba kārtības noteikumus;
30. Kapitālsabiedrības Ētikas kodeksā ir noteikusi ētikas un uzvedības pamatprincipus un darbības pamatvērtības. Jautājumus, kas skar iespējamus ētikas, korupcijas un interešu konflikta normu pārkāpumus izskata **Kapitālsabiedrības ar rīkojumu noteiktā uzticības persona**. (ar 02.04.2024.grozījumiem Nr. Nr.1-12/12/2024)

7. DARBINIEKU APMĀCĪBA

31. Darbiniekiem, kuru amats ir pakļauts korupcijas riskiem, tiek nodrošināta izglītošana par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem:
 - 31.1. trīs mēnešu laikā Darbiniekiem, kas uzsāk darba attiecības ar Kapitālsabiedrību vai noslēdz pilnvarojumu līgumu Kapitālsabiedrībā;
 - 31.2. reizi gadā Darbiniekiem, kuru amata korupcijas riska prioritātes līmenis ir ļoti augsts vai augsts;
 - 31.3. ne retāk kā vienu reizi divos gados Darbiniekiem, kuru amata korupcijas riska prioritātes līmenis ir vidējs;
 - 31.4. ne retāk kā vienu reizi trīs gados Darbiniekiem, kuru amata korupcijas riska prioritātes līmenis ir zems vai ļoti zems.
32. Kapitālsabiedrība apmācību par interešu konflikta un korupcijas novēršanu veic, nosūtot valdes locekli un Darbiniekus dalībai semināros,ursos par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem, nodrošinot viņiem iespēju patstāvīgi apgūt zināšanas vai organizējot iekšējās apmācības.

8. DARĪJUMU PARTNERU UN DARĪJUMU RISKU IZVĒRTĒŠANA

33. Kapitālsabiedrība ir izveidojusi iekšējās kontroles sistēmu darījumu partneru izvērtēšanai un izpētei, lai, jau uzsākot sadarbību ar tās darījumu partneriem, novērstu riskus, kas varētu rasties, noslēdzot darījumus ar personām, kurām ir bijuši pārkāpumi korupcijas un finanšu jomā.
34. Iekšējās kontroles sistēma, pamatojoties uz riskiem balstītu pieeju, nosaka principus darījumu un darījumu partneru identificēšanai, izpētei un izvērtēšanai, tajā skaitā, lai preventīvi atpazītu neparastu vai aizdomīgu darījumu pazīmes, kā arī tā paredz procedūras rīcībai šādu pazīmju konstatēšanas gadījumā.
35. Kapitālsabiedrībā ir noteikti un tīmekļa vietnē publicēti Darījumu partneru sadarbības principi, kuru ievērošana nodrošina, ka Sabiedrība nesadarbojas ar darījumu partneriem, kas iesaistīti darbībās, kas varētu tikt saistītas ar iespējamu korupciju, krāpšanu vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, tajā skaitā nodokļu jomā.

9. PILNVARAS UN ATBILDĪBA

36. Kapitālsabiedrības valdes loceklis:
 - 36.1. apstiprina Politiku un visas nepieciešamās izmaiņas tajā, kā arī pārrauga Politikas īstenošanu praksē;
 - 36.2. sniedz ieteikumus Politikas izstrādei un pilnveidošanai;
 - 36.3. nodrošina Politikas īstenošanu un iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai izveidi un darbību saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem, Kapitālsabiedrības pamatdarbību un stratēģijas īstenošanu;
 - 36.4. nodrošina, ka Kapitālsabiedrības iekšējā kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai ir iedarbīga, lietderīga un ekonomiska, vērsta uz Kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanu, efektīvi izmantojot pieejamos resursus;
 - 36.5. vada korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldības procesa ieviešanu un darbību Kapitālsabiedrībā. Apstiprina korupcijas un interešu konflikta risku novēršanai īstenoto pasākumu izpildi, to efektivitāti un lietderību;
 - 36.6. nosaka valsts amatpersonu amatus Kapitālsabiedrībā un apstiprina Kapitālsabiedrības valsts amatpersonu amatu sarakstu.
37. Atbildīgais darbinieks:
 - 37.1. sagatavo Kapitālsabiedrības valdes loceklim priekšlikumus Politikas un ar to saistīto iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai;
 - 37.2. veic Kapitālsabiedrības valdes locekļa uzliktos pienākumus saistībā ar iekšējo kontroles sistēmu korupcijas un interešu konfliktu risku novēršanai;
 - 37.3. nodrošina korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldības procesa īstenošanu un pilnveidošanu Kapitālsabiedrībā, atbilstoši iekšējos normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem un pilnvarām;
 - 37.4. nodrošina korupcijas un interešu konflikta risku vadības procesa darbības nepārtrauktību un regularitāti Kapitālsabiedrībā;
 - 37.5. kopā ar struktūrvienību vadītājiem plāno un organizē apmācības par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem;
 - 37.6. sniedz konsultatīvo atbalstu Kapitālsabiedrības Valsts amatpersonām par viņu pienākumiem un tiesībām interešu konflikta novēršanā, pamatojoties uz likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktajiem pienākumiem un ierobežojumiem.
38. Struktūrvienības vadītājs:
 - 38.1. nodrošina korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldības procesa īstenošanu un pilnveidošanu savā struktūrvienībā, atbilstoši iekšējos normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem un pilnvarām;

- 38.2. nosaka un organizē korupcijas un interešu konflikta risku mazināšanas un novēršanas pasākumus savā struktūrvienībā. Nodrošina to izpildi, efektivitāti un lietderību;
 - 38.3. nodrošina korupcijas un interešu konflikta risku vadības procesa darbības nepārtrauktību un regularitāti savā struktūrvienībā;
 - 38.4. sniedz priekšlikumus Atbildīgajam darbiniekam par nepieciešamību veikt izmaiņas Politikā un/vai ar to saistītajos iekšējos normatīvajos aktos.
39. Darbinieks:
- 39.1. ievēro Politiku un citus ar to saistītos ārējos un iekšējos normatīvos aktus un ir atbildīgs par tajos noteikto prasību ievērošanu;
 - 39.2. ziņo tiešajam vadītājam vai Atbildīgajam darbiniekam par nepieciešamību veikt izmaiņas Politikā un/vai ar to saistītajos iekšējos normatīvajos aktos;
 - 39.3. ziņo tiešajam vadītājam vai Atbildīgajam darbiniekam par Politikas un/vai ar to saistīto iekšējo normatīvo aktu nepienācīgu ievērošanu vai neievērošanu no citu Darbinieku puses.

10. NOBEIGUMA JAUTĀJUMI

- 40. Par Politikas izpildes kontroli ir atbildīgs Kapitālsabiedrības valdes loceklis. Izpildi nodrošina Kapitālsabiedrības struktūrvienības un Darbinieki.
- 41. Atbildīgais darbinieks organizē Politikas pieejamību (izņemot Nobeiguma noteikumus) Kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē.
- 42. Politika stājas spēkā ar brīdi, kad tā ir apstiprināta.

Sagatavoja:

Drošības un risku pārvaldnieks

Andris Smirnovs